

Grimstad

Budsjett 2025 Økonomiplan 2025-28

Kommunedirektør Magnus Mathisen
Økonomisjef Monica Helland Nordby

Ekstremt krevende budsjett

Fortsatt høy inflasjon og lønnsvekst

Fortsatt høy rente

Store investeringer

Økte demografikostnader

Økte lovfestede rettigheter og krav

Skattesvikt

Merforbruk

=

Dramatiske kutt

Store investeringer

- Fjære og Holviga barneskoler
- Sykehjemsplasser – Universitetssykehjem
- Boliger til personer med funksjonsnedsettelse
- Renseanlegg
- Investeringer som gir driftsbesparelser, ENØK
- Sikkerhet, liv og helse

Kutt

- Kutt i tjenester, redusert bemanning, redusert omfang, redusert kvalitet
- Ikke kompensasjon prisvekst = generelt kutt
- Ikke lagt inn kostnader for befolkningsvekst = generelt kutt
- Strukturendringer

Risiko

- Eksterne rammebetingelser (renter, inflasjon, strømpris, skatteinngang, pensjon)
- Gjennomføre kutt og effektivisering når rammene allerede er stramme og med merforbruk

Grimstad

Befolkningsutvikling

- November: 25 345 innbyggere (+ 376 fra 31. desember 2023)
- Antall barn 6-15 år synker med 6-7 % frem til 2032
- Antall barn i barnehagealder 1–5 år forventes en liten nedgang første del av perioden for deretter å øke frem mot 2032/2033
- Antall 80 år og eldre øker med 40 % de neste 8 årene

Kilder: SSB og Skatteetaten

Tallene

Grimstad

Kommuneopplegget 2025

- Kommunesektoren får en vekst i frie inntekter på 5,15 mrd. kr
- Dette er 800 mill kr over det intervallet som ble angitt i kommuneproposisjonen for 2025
- Anslag på deflator for 2025 er 4,1 prosent (hvorav 4,5 på lønn og 3,5 på pris). Vi har kompensert for lønnsvekst men ikke prisvekst.
- Pensjon, kommer tilbake i RNB 2026

Grimstad

Statsbudsjettet og oppgaveendringer

	I makro	Grimstad
Samlet korleksjon (1000 2024-kr)	3 125 878	14 191
Elever statlige og private skoler	-125 599	-606
Grensejustering	0	0
Gratis timer SFO	1 068 188	5 153
Gevinstuttak ny prøve-/eksamensløsning	-5 400	-26
Overgangsordningen for spesialiserte fosterhjem	8 198	36
Økt minsteytelse kvalifiseringsstønad	16 500	72
Økte utgifter til sosialhjelp	30 000	130
Ny opplæringslov	58 309	281
Pensjon for fosterforeldre	60 999	268
Voksen vaksinasjons-program	190 490	834
Redusert makspris barnehage	1 543 400	7 075
Nominell videreføring makspris barnehage	166 734	764
Endring i tabell C-saker knyttet til barnehage	68 390	0
Teknisk korleksjon makspris barnehage	45 669	209

Hovedtrekk

- Svært krevende budsjettsaldering
- Sektorene går samlet med betydelig merforbruk og vi bruker allerede av fond.
- Realveksten i statsbudsjettet (frie inntekter) dekker ikke økende finanskostnader og demografikostnader
- Driftskonsekvensene av investeringer
- Utbytte fra Å Energi på rekordhøyt nivå for 2024 og 2025, men reduseres fra 2026 og ytterligere mot slutten av økonomiplanperioden
- Salderer mot disposisjonsfond de tre første årene i økonomiplanen

Nøkkeltall fra budsjettet

- Frie inntekter på 1 770 mill. kroner
- Kostnadsindeks 98,25% (99% i 2024)-trekkes nærmere 19 mill i 2025.
- Investeringer i økonomiplanperioden på 1 557 mill. kroner brutto (990 mill netto). Allerede vedtatt i september, legger føringer på kapitalkostnader

Bevilingsoversikt drift	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Rammetilskudd	-805 307	-801 452	-931 333
Inntekts- og formuesskatt	-761 169	-867 050	-839 251
Eiendomsskatt	-75 509	-77 000	-82 000
Andre generelle driftsinntekter	-96 639	-108 601	-137 072
SUM GENERELLE DRIFTSINNTEKTER	-1 738 624	-1 854 103	-1 989 656
Sum bevilgninger drift, netto	1 695 773	1 792 686	1 895 127
Avskrivninger	96 219	84 223	103 682
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	1 791 992	1 876 909	1 998 809
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	53 368	22 806	9 153
Renteinntekter	-58 156	-69 575	-67 319
Utbytter	-45 635	-35 000	-49 502
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	21	0	0
Renteutgifter	86 589	124 022	151 873
Avdrag på lån	75 234	83 950	86 199
NETTO FINANSUTGIFTER	58 054	103 397	121 251

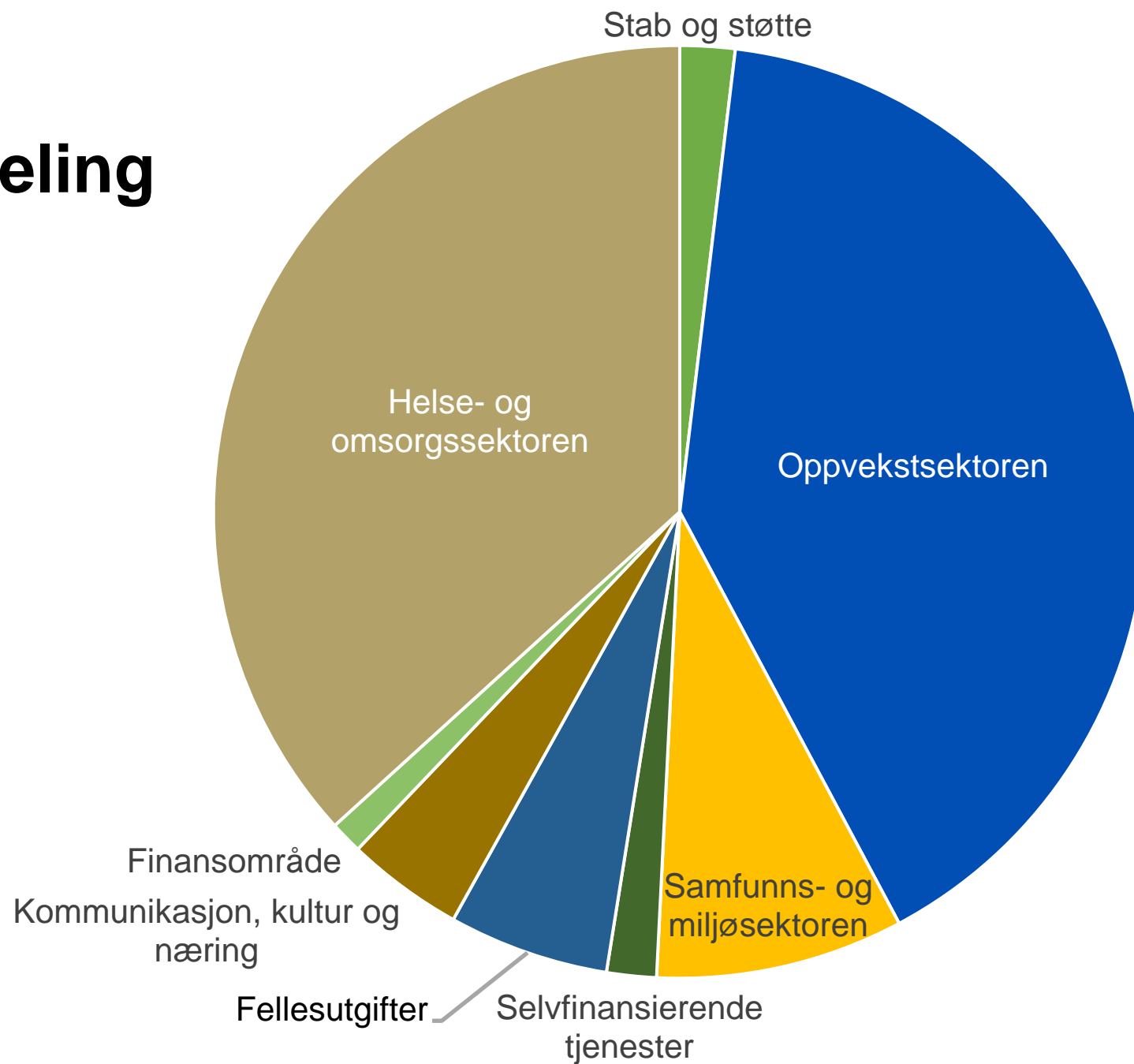

NETTO DRIFTSRESULTAT	15 203	42 025	26 722
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0
Overføring til investering	571	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	14 657	355	5 024
Bruk av bundne driftsfond	-10 832	-701	-676
Avsetninger til disposisjonsfond	11 129	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-30 727	-41 679	-31 070
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0
SUM DISPONERINGERELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	-15 202	-42 025	-26 722
FREMFOØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	1	0	0

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Stab og støtte	30 940	38 317	33 921
Oppvekstsektoren	694 313	718 834	750 282
Samfunns- og miljøsektoren	165 913	148 326	149 301
Selvfinansierende tjenester	2 130	0	0
Fellesutgifter	79 157	132 039	150 383
Kommunikasjon, kultur og næring	72 311	72 159	68 813
Finansområde	-1 770 464	-1 786 418	-1 849 882
Helse- og omsorgssektoren	725 701	676 743	697 182
Grimstad kommune			

Fordeling

Økonomiplanperioden

- Vekst i frie inntekter, lagt til grunn KS-modellen og Telemarksforskning
- Økte finanskostnader
- Ikke kompensert noe for demografi
- Leverer et negativt resultat de tre første årene, budsjettert bruk av fond på til sammen 83,5 mill kroner gjennom hele perioden

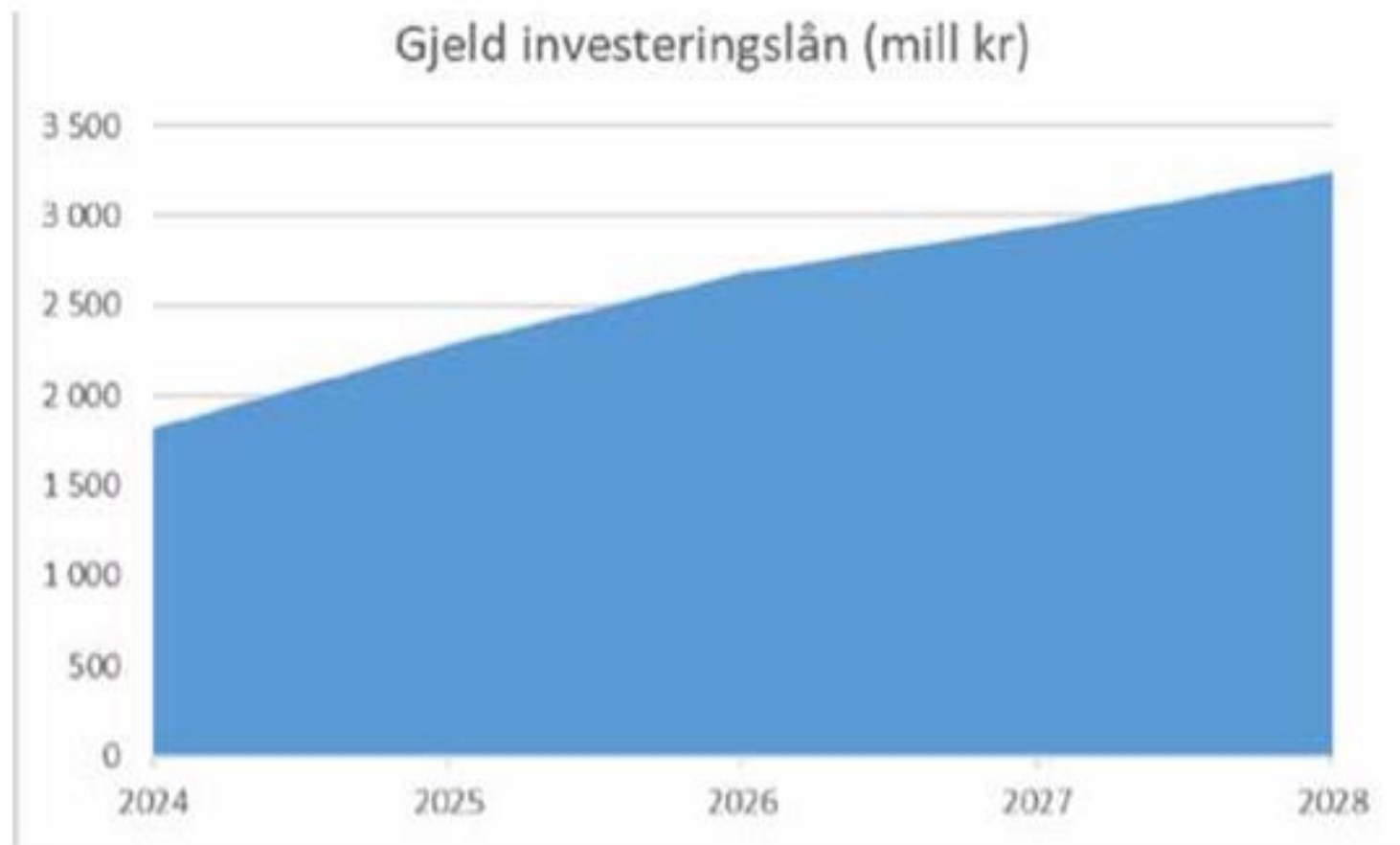

Grimstad

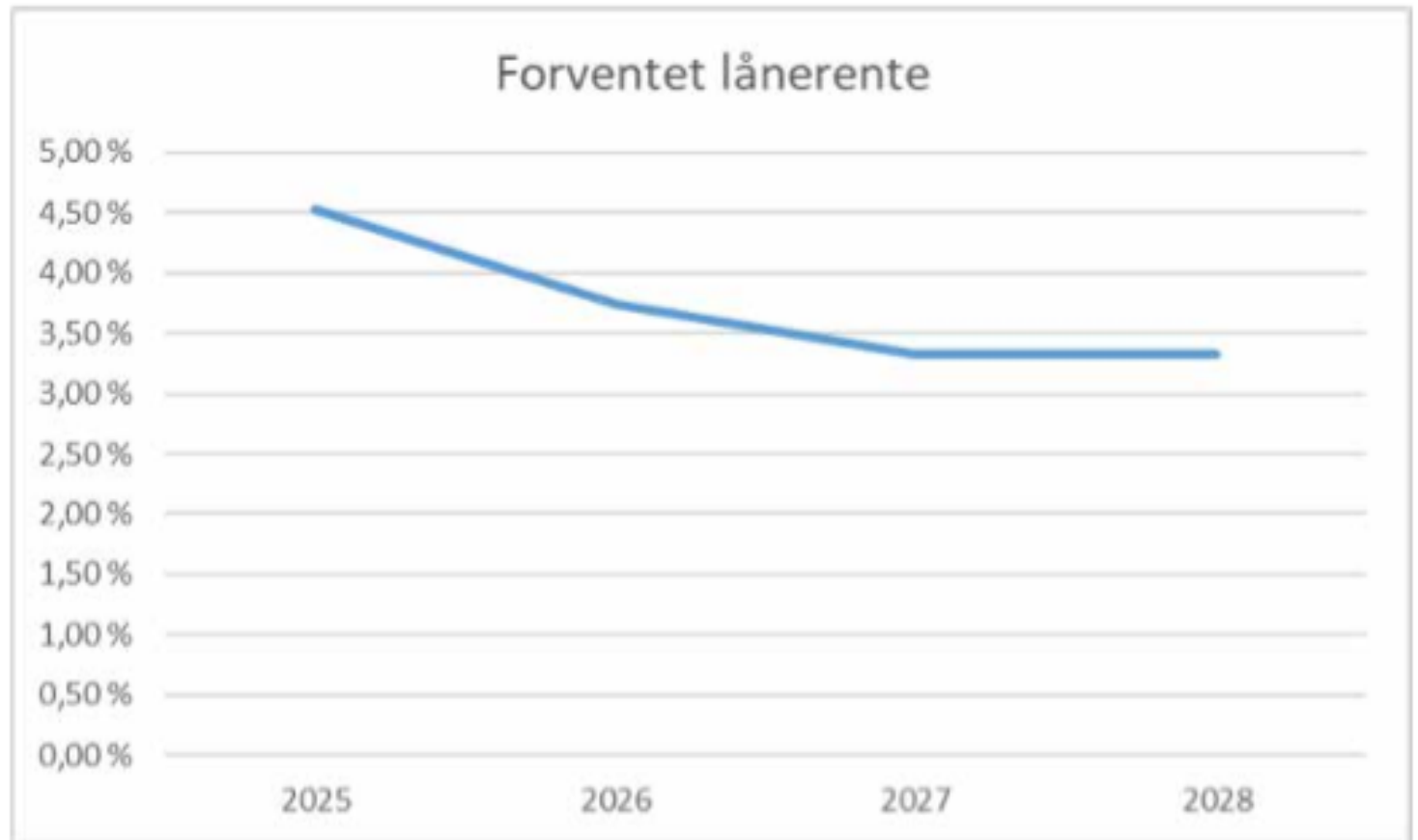
Økende gjeld

Gjeldsutvikling investeringslån

Renteutvikling investeringslån

Renteutgifter og avdragsutgifter kommunens investeringslån

(2025 kroner)

Utvikling i renteutgifter:

- 2024: 105 mill
- 2025: 133 mill
- 2026: 133 mill
- 2027: 126 mill
- 2028: 132 mill

Utvikling i gjeldsavdrag:

- 2024: 84 mill
- 2025: 86 mill
- 2026: 102 mill
- 2027: 115 mill
- 2028: 124 mill

Kombinasjonen av økt gjeld og et vedvarende høyt rentenivå medfører at kapitalkostnadene vil utgjøre en økende andel av kommunens kostnader.

Økonomiske nøkkeltall

Status 2023:

- Noe svakere netto driftsresultat og nivå på disposisjonsfond enn landet forøvrig
- Men lavere gjeldsgrad enn landet for øvrig.

Budsjett og økonomiplan

- Justert gjeldsgrad på 80% (2028 165%)
- Netto driftsresultat på -1,2%(2026: -1,5% 2027: -0,8% 2028: 0%)
- Disposisjonsfond utgangen av 2024 på 8,5 % - synkende utover perioden til 4,3%

Økonomiske måltall vedtatt i 2023

- Netto driftsresultat som andel av brutto driftsinntekter: >0,5 %
- Disposisjonsfond som andel av brutto driftsinntekter: >7 %
- Nettolånegjeld som andel av brutto driftsinntekter: <120 %

Grimstad

Eiendomsskatt og priser

- Holder skattepromille og bunnfradrag for eiendomsskatt uendret. Har ikke funnet rom for å øke bunnfradrag til 300.000 slik k-styret vedtok i øk.plan 24-27. Kontorjustering 4 %.
- Alle priser er justert med 4,1 % der ikke annet er omtalt i prisvedlegget.
- SFO-prisene øker med 4,1 % i 2025.
Heltids plass: 3 477 kr pr. måned
Korttids plass: 2 317 kr pr. måned
Matpenger: 325 kr pr. måned
- Makspris for en fulltids plass i barnehage holdes på 2 000 kr per måned.

Eiendomsgebyrer

Utgifter knyttet til kommunale eiendomsgebyrer - endring 2024 - 2025 KOSTRA-bolig

Gebyr i kroner inkl mva	2024	2025	Endring	Endring i %
Vann	4 100,66	3 280,62	-820,04	-20,00 %
Avløp	5 263,11	5 789,90	526,79	10,0 %
Renovasjon	4 818,65	4 818,65	0,00	0,00 %
Felertjenesten	572,08	612,12	40,04	7,00 %
Sum KOSTRA-bolig med avløp	14 754,50	14 501,28	-253,22	-1,72 %
Vann	4 100,66	3 280,62	-820,04	-20,00 %
Renovasjon	4 818,65	4 818,65	0,00	0,00 %
Slamrenovasjon	1 454,96	1 255,63	-199,33	-13,70 %
Felertjenesten	572,08	612,12	40,04	7,00 %
Sum KOSTRA-bolig med slam	10 946,35	9 967,02	-979,33	-8,95 %

Grimstad

Kutt i sektorer og staber

Oppvekst

Kutt:

- 19,4 mill. kroner
- Kutt skolerammene
 - Kutt i årsverk
 - Fjerne videreutdanning
 - Ikke deltakelse 17. mai, kveldsarr., skyss til aktiviteter, leksehjelp, sosiallærer
 - Fjerne tilskudd til Hommedal skolegård

Oppvekst

Kutt:

- Kutt barnehage
 - Reduksjon fra 4 til 1 telletidspunkt barnehage
 - Fjerne tilskudd åpne barnehager
 - Redusere styrkingstiltak i barnehagene
- Kutt barn, unge og familie
 - MOT/SLT
 - Familiesenteret
 - Hjemmekonsulenter
 - Ytterligere kutt i 2026
- Kutt voksenopplæring
- Utredning skolestruktur

Helse og omsorg

Kutt:

- 18,2 mill, fordelt på enhetene
- Lavere bemanning i alle enhetene
- Kutte ikke lovpålagte tilskudd
 - Kutt frivillige organisasjoner; Gatelaget, private dagsenterplasser demente
 - Fra 2026: Aktiv på dagtid, Senter mot seksuelle overgrep
- Reduksjon 10 VTA-plasser Avigo, økende til 20 plasser i 2026
- Reduksjon i kvalifiseringsprogrammet i NAV

Grimstad

Helse og omsorg

Kutt:

- Fjerne 6 langtids sykehjemsplasser
- Fjerne 8 boenheter Berge gård
- Kutte i nattbemanning alle turnustjenester
- Effekt av multidose ved institusjonene
- Kutt i årsverk pga ruteoptimaliseringsverktøy
- Arbeidstidsordninger

Samfunn og miljø

Kutt:

- Kutt 9 mill. kroner
- Utsette oppkaskertering brann
- Kutt i bygg- og eiendomstjenesten
 - Redusert renhold
 - Reduserte byggtjenester
 - Reduserte åpningstider svømmehall
- Kutt i kommunalteknikk
 - Fjerne gratis parkering Arresten
 - Privatisere kommunale veier
 - Redusere asfaltering
 - Økt brukerbetaling Levermyr
- Økte gebyrer byggesak, oppmåling og plan
- Effekt endret delegeringsreglement byggesak
- Økt gevinst ENØK-pakke

Kommunikasjon, kultur og næring

Kutt:

- Kutt 3,1 mill. kroner
- Redusert overføring til kirke
- Kutt kommunikasjon
- Vakant stilling kultur
- Ikke toppidrettstilskudd Jerv
- Redusert tilskudd Solrik
- Avvikle abonnement Tilskuddsportalen
- Redusert tilskudd Kortfilmfestivalen
- Redusert tilskudd Kulturhuset

Grimstad

Kommunikasjon, kultur og næring

Kutt:

- Avvikle medlemskap Trainee Sør
- Vakant stilling næring
- Reduserte tilskudd Næringsforeningen og Grimstad min by

Stab og administrasjon

Kutt:

- Kutt på stab 1 mill kr.
 - Bemanningsreduksjon økonomi og organisasjon
 - Redusert åpningstid rådhuset
 - Kutte lisenser og utstyr IKT
 - Kutte SMS-varsling
 - Effektivisering fakturering
 - Dele ressurs informasjonssikkerhet

OPPSUMMERING

- Kutt i investeringer
- Kutt overalt, ingen tjenester skjermes
- Kvaliteten reduseres, tjenester reduseres / fjernes
- Risikoen for merforbruk øker ytterligere
- Risiko i skatt, pensjon, renter
- Må bruke fond
- De ansatte skal stå i dette

Videre prosess

- Spørsmål og svar i politikermodul Framsikt, opplæring 30.10
- Spørretime budsjett for kommunestyret 13.11 kl 17:00.
- Høringsfrist budsjett er 30.11 - sendes til postmottak@grimstad.kommune.no.
Merkes: «Høringsinnspill budsjett 2025-28».
- Formannskapet 05.12
- Kommunestyret 19.12

Spørsmål?

Grimstad

Framsikt spørsmål og svar

- https://pub.framsikt.net/2025/lier/bm-2025-hp2528_kd_besl#/
- Innloggingshjelp
- <https://appublishframsikt-staging.azurewebsites.net/2025/grimstad/6dc4dab6-a181-4d69-92d5-a646fc0be889/bm-2025-psv#/>

Grimstad